

Web 2.0 – nye teknologier og nye praksisser

Integration af wikis, blogs, læringsobjekter m.m. i undervisningen

Ved lektor, ph.d. Nina Bonderup Dohn

Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab

Syddansk Universitet

'Tidsplan'

Indledende oplæg ved Nina, ca. 25-30 min.

Web 2.0 som teknologi og praksis

- Wikis, blogs, social software, læringsobjekter

Web 2.0-medieret læring

- Karakteristik
- Fokuspunkter ved integration af web 2.0 i undervisning

Diskussion, ca. 15 min. (5 med sidemand + 10 i plenum)

Fordele og ulemper ved web 2.0-medieret læring

Teoretisk perspektivering ved Nina, ca. 15-20 min.

Kvalitetssikring, forankring, kontekstafhængighed

Hvad er web 2.0?

- **Web 2.0 er web-sites og -aktiviteter kendetegnet ved**
 - brugerproduceret indhold og flervejs-kommunikation
 - samarbejde og/eller distribueret forfatterskab
 - åbenhed, distribueret ejerskab
 - stadig skabelse og om-skabelse af materiale
 - brug og genbrug af materiale på tværs af kontekster

- **”Web 2.0” er både teknologi og praksis**
 - Teknologi, der muliggør brugerproduktion og (gen)brug
 - Mennesker, der handler – og tænker – på nye måder

- **”Web 2.0” er et gradsspørgsmål**

Eksempler: wikis

❑ Karakteristik af wiki

- ❑ Elektronisk opslagsværk
- ❑ Produceret af mange brugere i fællesskab
- ❑ Struktureret ud fra opslagsord, en side pr. ord
- ❑ Links mellem opslagsord

❑ Understøtter især

- ❑ Brugerdreven vidensopbygning
- ❑ Informations- og vidensdeling

❑ Eksempler: Wikipedia, Webkommunikations kursuswiki

Eksempler: blogs

□ Karakteristik af blog

- 'Virtuel dagbog' – personligt udtryk
- Oprindelig individuel, nu nogle gruppebaserede
- Omvendt kronologisk struktur
- Kommentarmulighed

□ Understøtter især

- Diskussion
- Erfaringsudveksling
- Personlig stillingtagen

□ Eksempler: Verygoodfood.dk, [Specialebloggen KU](#)

Eksempler: social software

□ Karakteristik af social software

- Virtuelt 'mødested'
- Kommunikation for kommunikationens skyld
- Integration af flere medier (billede, video, chat)

□ Understøtter især

- Bevægelse på tværs af kontekster
- Identitetsfremstilling og -forhandling
- Brugernes egen menings-skabelse
- Networking

□ Eksempler: Arto, Facebook, LinkedIn, Twitter, YouTube, Second Life

Eksempler: læringsobjekter

Et læringsobjekt er

- en selvstændig enhed af digitalt læringsindhold...
- designet med henblik på genbrug i forskellige undervisningssammenhænge

Eksempler:

- En podcastet forelæsning
- Et sæt powerpointslides, evt. med tilhørende lyd
- En digital øvelse/opgave
- En tekst/videosekvens til den lærendes forberedelse
- Digitalt undervisningsmateriale til selvstudium ift. givne læringsmål

Eksempler: læringsobjekter

Motivationen for læringsobjekter er klar!

Hvordan realiseres ideen?

- Lagring i 'repository' med søgefunktioner
- Tilkobling af metadata:
 - Emne, fagområde, klassetrin, læringsmål, læringsstil
 - Standarder for metadata, f.eks. SCORM
 - Evt. yderligere tagging fra brugerne
- Tekniske standardsprog (typisk XML) muliggør flytning
- Pædagogisk neutralitet (???)
- Store eller små læringsobjekter? Granularitet

Eksempler: læringsobjekter

Eksempler på repositorer:

Open University OpenLearn (England)

Connexions

- Oprindeligt elæringsprojekt fra Rice University, USA
- Nu globalt projekt
- Enhver kan lave og hente læringsobjekter her
- Avanceret søgesystem med 'lenser'

Eksempler: læringsobjekter

Er læringsobjekter web 2.0?

Svar: JA!

- De er lavet med henblik på genbrug i mange kontekster

Svar: NEJ!

- Det er da bare lærebøger i en anden form

Svar: Det kommer vel an på...

- Om de er åbent tilgængelige?
- Hvem der laver dem (bottom-up eller top-down)?
- Hvordan – og af hvem – de bruges?

Hvad er web 2.0-medieret læring?

Med teknologisynspunktet:

- Læring med bestemte teknologier – uanset brug**

Med praksissynspunktet:

- Læringsaktiviteter kendetegnet ved:**
 - De lærende er de primære indholdsproducenter
 - Høj grad af interaktion de lærende imellem
 - De lærendes brug og genbrug af indhold på tværs af fag
 - ... og på tværs af uddannelsen og deres andre kontekster
- I princippet* uanset den mere specifikke teknologi**

Integrering af web 2.0 i undervisning

Fokuspunkter i didaktisk design:

- Bruge web 2.0-teknologi "web 2.0-agtigt"

- Understøtte et 'flow' i læringsaktiviteter for de lærende
 - Undervisningstimer som fokuserende led i 'flowet' (ikke øer)
 - Nødvendiggøre stadig ny-forholden sig til indhold mellem situationer

- De lærendes koblingspunkter som udgangspunkt, ikke mål

Diskussion:

Fordele og ulemper ved web 2.0-medieret læring

5 min. diskussion med sidemanden:

- Overvej din egen uddannelse og dine egne fag
 - Hvilke fordele og ulemper ville der være ved inddragelse af web 2.0 her?

10 min. plenumdiskussion

- Hvilke fordele og ulemper ser I ved web 2.0-medieret læring?

Teoretisk perspektivering

Kvalitetssikring

Uddannelsesmæssig forankring

Kontekstafhængighed

Kvalitetssikring

Hyppig indvending mod web 2.0: ”hvordan sikres kvaliteten?”

1. Kvaliteten af hvad?

- Den information, de lærende bruger?
- Det materiale, de selv producerer?
- Den måde, de anvender materialet på?
- De lærendes interaktion med hinanden?
 - Graden, formen eller indholdet?
- Den forståelse, de når frem til?
- Et evt. afsluttende produkt?

Kvalitetssikring

2. Kvalitet vurderet i forhold til hvad?

- Informationens sandhedsværdi?
- Kildens troværdighed?
- Materialets anvendelighed?
 - For hvem, hvor og hvornår?
- Relevans for fagets eller uddannelsens læringsmål?
- Meningsfuldhed for de lærende?

3. Hvis ansvar er kvalitetssikring?

- Underviserens/uddannelsens?
- De lærendes?
- Procedurens/teknologiens?

Kvalitetssikring

Set fra web 2.0-aktiviteten angår kvalitet:

- Anvendelighed på tværs af kontekster (brug og genbrug)
 - Herunder informationens rigtighed
- Meningsfuldhed for brugerne
- Interaktionsmåder
- Kvalificeret anvendelse i nye kontekster

Set fra uddannelsen angår kvalitet traditionelt

- Faglig dybde, lødighed og relevans
- Grad af opfyldelse af læringsmål
- De lærendes selvproducerede materiale

= Spænding mellem web 2.0- og uddannelsessyn!

Kvalitetssikring

Spændingen i praksis:

Wikiforløb på Informationsvidenskab, SDU

- Indlæg som citationspatchwork
- Copy-paste med og uden referencer

Blogforløb på meritpædagoguddannelse, UC Lillebælt

- Erfaringsdeling versus fagtilegnelse?

Second Life, Informationsvidenskab, SDU

- Interaktion for interaktionens skyld eller for faglig læring?

Ansvar for kvalitetssikring?

De lærende (web 2.0) eller underviseren (uddannelse)?

Uddannelsesmæssig forankring

Spændingen skyldes forskel i mål

□ Uddannelse har praksiseksterne mål:

- Kvalificering til deltagelse i andre praksisser
- Kompetencetilegnelse

□ Web 2.0 har praksisinterne mål:

- Deltagelse, identitet, vidensopbygning, vidensdeling

Spændingen ses også ift. 'bevægelse mellem kontekster':

□ Behov for konkrete forankringspunkter for bevægelsen

- Faglige/uddannelsesmæssige (læringsmål)?
- Meningsfuldhed for de lærende (livsbred læring)?

Uddannelsesmæssig forankring

Uddannelseskontekst giver forventning om faglig forankring

- Konkretisering og resituering af materiale i forhold til fag**

- Forventning om underviserinitiativ og faglig målretning**
 - Blogforløb meritpædagog, UC Lillebælt
- Koncentration om uddannelsen her og nu**
 - Wikiforløb på tværs af fag, Webkommunikation, SDU
- Ønske om kvalitetssikring fra underviser**
 - Wikiforløb, Informationsvidenskab, SDU

Uddannelsesmæssig forankring

Konklusion:

Underviser må give klar faglig forankring til web 2.0-aktiviteter?

Og dermed bruge web 2.0-teknologi til traditionel pædagogik?

Nyt medie til opgaveskrivning og spørgsmål

Eller skal potentialet i web 2.0-praksis tages alvorligt?

Ustabilitet i forankring er et vilkår i dagens samfund

Kontekstualisering er *hver* deltagers opgave

For sig selv og andre

Meningsskabelse må nødvendigvis være nedefra og op?

Kontekstafhængighed

Web 2.0-praksis' potentiale er stadig materialeanvendelse i nye sammenhænge

- Andre perspektiver, nye associationer, ny relevans
- Så den virkelige opgave er kontekstualisering?

Hvordan stiller det læringsobjekter og brugen af dem?

- Læringsobjekter er 'kontekstfrie'
 - Eller har konteksten beskrevet kontekstfrit i metadata...
- Er kvalificeret anvendelse lige så krævende som at lave dem?
- Er kontekstfrihed en illusion?

Kontekstafhængighed og kvalitet

I det lys:

Er kvalitet primært et spørgsmål om kontekstualisering?

Kvalitetens

- hvad: 'tilpasset materiale' og 'tilpasningsprocessen'?
- i forhold til: hvor passende er resitueringen?
- ansvar: den, der laver tilpasningen?

Kontekstafhængighed og kvalitet

Kvalificeret anvendelse kræver vigtige kompetencer af anvenderen:

- Vurdering af kontekst
- Kritisk stillingtagen til materiale
- Vurdering af materialets anvendelighed ift. kontekst
- Resituering af materialet ift. kontekst
- Innovativ brug

Så overbevisende remix er reelt et ambitiøst mål?

Eller får vi en generation af remixere, der er gode til at hugge fra hinanden, men ikke forstår resultatet?

